

društvene novice

V spomin na gornico Rezo

V njivo pokojnih smo v Gabrju pod Gorjanci 12. aprila 1995 položili gospo **Ano Kragelj**. Med planinci je slišala na ime Reza.

Ni bila kakšen viden, pomemben planinski funkcionar. Bila je le preprosta ženska, ki so jo gore tako rekoč zasvojile. V zadnjih desetih, petnajstih letih, že v svoji zrelosti, je našla v planinstvu nov, dodatni smisel in veselje. Spodbuda je prišla iz nje same, iz telesne potrebe po gibanju in duševne nuje po doživetjih, še posebej po doseganju izbranih ciljev.

Spoznali smo se v hribih, kamor je zahajala skoraj vsak teden, včasih tudi po večkrat. Njen družaben, veder, tovariški značaj je bil odprt za vsakogar: naključni znanci so ji postali prijatelji, po kočah so jo poznali zaradi ustrežljivosti in pomoči pri strežbi, na društvenih izletih nas je razveseljevala s svojo neposrednostjo in nedosegljivo zagnanostjo. Vodila nas je skoraj vsako leto po Gorjancih, ki so bili njena domača gora nad rojstno vasjo Gabrje: po mogočnih gozdovih Pendirjevke, nad Kobilu, k Sv. Miklavžu, na Trdinov vrh in h Gosposični, pa na žeganje pri sv. Miklavžu v Podgorju; za vesel sklep še na ješprej pri mami v Luzarjevi domačiji.

Od leta 1983 je bila včlanjena v PD Gornik v Zalogu pri Ljubljani. Po 20 do 35 društvenih izletov na leto je bilo Rezi premalo. Hodila je še sama ali s prijatelji. Z vso vnemo si je nabirala doživetja na potovanjih: skupaj smo bili na Olimpu, po Velebitu, na Durmitorju in po Tari, v Tatrah, v Ukrajini, prehodili smo

slovenski del E 6 in skoraj že E 7. Za slovensko pot št. 1 je s posebnim zadoščenjem zaslužila značko. V gore jo je gnala nerazložljiva ihta — kot bi hotela izpolniti nekaj zamujenega: uživala jih je hlastno in prešerno. Bila je na 87 društvenih izletih; 9 jih je tudi vodila. Ko nas je na njeno vabilo na Nanos leta 1991 prišlo 59, je cvetela od zadovoljstva, koliko jih je zvalila v pomladni dan. Lanskega oktobra smo bili spet na Gorjancih. Ob jesenskih barvah, v mehkem soncu, ki je talilo prvi sneg po gori, ob pogovorih, kje smo bili tega leta in kje bomo hribolazili v prihodnje, smo pozabili na čas. Dan je prekmalu ugasnil.

Ni še minilo šest mesecev, ko smo spet prišli v Gabrje pod Gorjance, prav tja, kjer smo se kot po naključju zbirali k jesenskemu izletu, vendar tokrat k zadnjemu izletu z Rezo...

6. maja 1995 naj bi Reza po letnem načrtu vodila društveni izlet na Dobroč. Speljali smo ga v njen spomin. 47 se nas je zbralo na vrhu. Kamor je po hribih naokrog neslo oko, povsod smo bili z Rezo. Posvetili smo ji trenutek tišine. Potem smo se spustili na Bistriško planino, kjer nam je lovec Janez pripravil srnin golaž, tako kot že pred leti na pobudo pokojne Reze. Janez je bil namreč Rezin »četrti sin«.

Pravil nam je, kako je prišlo do posinovljenja:

Sem prišel v bajto »k Minc« in tam je sedela priletna, ampak kar »fejst« planinka. Iz nahrbtnika je privlekla kruh in nenavadno velik nož. Vprašam: čemu pa vam bo tak ogromen nož? Odgovori: klobaso bom narezala. Sam sem bil prepričan, da nosimo v hribe take nože kvečjemu lovci. Da bi se postavil, sem jo izzval: Ampak jaz imam še daljšega! Ne verjamem, mi odvrne ženska samozavestno. Sicer pa, pojedva staviti! Za liter vina da, kdor ima krajši nož. Izvlečem še svojo, postaviva ju skupaj. Ni hudič, čist glih sta bila! Kaj bo pa zdaj s stavo? Vsak za en liter bova dala, pa bova kvit, je rahlo po dolensko pribila gospa. In sva ga počasi, ob vedno živahnejšem pogovoru, spravila liter. Ko je bil na vrsti drugi liter, sem rekel: zdaj pa lahko že bratovščino spijeva. Kaj še, je odvrnila, saj bi bil lahko moj sin! Imela je

res že čisto bele lase, a lice ni kazalo kakšne višje starosti. Objela sva se, si rekla »mama Reza, sin Janez« in pri tem je ostalo. Ker je tri sinove že imela, sem bil jaz četrti. Kolikokrat sva se še potem srečala v teh hribih! Vedno je imela kaj zame: flaško takratkega, domačo suho klobaso, spletla mi je nogavice, rokavice, skratka, kot mama je bila. Bila je mladostno vesele narave, vsi smo jo imeli radi. Žal, ne bo je več med nas.

Marjan Munda

V spomin Janezu Cvetku

Govornik je ob slovesu dejal: »Kje je Janez, kje je Janez, bodo še dolgo spraševali številni obiskovalci Komne.«

V pisarni ga dobite, pri žičnici je, v dolino je šel, zvečer se vrne, v Govnač je šel pogledat h konjem... Vedno je nekaj delal, le ob večerih si lahko pokramljal z njim. Lahko si se poigraval z Orko ali si na TV pogledal vremensko napoved za naslednji dan.

Že zelo zgodaj je **Janez Cvetek** iz bohinske Srednje vasi, oskrbnik Doma na Komni, začel z očetom zahajati v gore. Rad jih je imel, tako kot sonce, sneg, rože, živali.

Poleti in pozimi prihajajo na Komno planinci, turni smučarji, turisti iz Bohinja. Otroci imajo na Komni šolo v naravi. Tu se sprostijo njihova energija, umirijo se le, čem jim kuharice napečejo dovolj palačink. »Otroci, mir, Janez bo hud!« Pa ni bil jezen, je bil premeškega srca. Zato tudi ni opravljal svojega poklica in se je raje vrnil v gore in skrbel za planinski dom.

Poleti je s konji nosil tovor od Komne do Koče pri Triglavskih jezerih. Včasih dvakrat v enem dnevu. Ob soncu, dežju, nevihti. Vem, presneto naporno delo.

In kdo bo sedaj tovoril s konji po planinah? In kdo se bo učil ob njegovih številnih trpkih in radostnih življenjskih izkušnjah?

Večkrat so ga vprašali: »Bi zapustil Komno in odšel v dolino?« In je odgovoril: »Bi, seveda bi, saj je še veliko drugih planinskih koč.« O tem, da bi odšel v dolino, ni maral slišati.